

LÅARTEN SIJTE / LURU REINBEITEDISTRIKT

7760 SNÅSA
v/ Mattias Jåma

Saksbehandler, innvalgstelefon

Astrid Holtan Fredriksen, 74 16 84 29

Skadefellingstillatelse på en (1) gaupe innenfor deler av Låarte Sijte / Luru reinbeitedistrikt

Låarte Sijte / Luru reinbeitedistrikt v/Mattias Jåma søkte muntlig tirsdag 8. mars 2022 kl. 14.14 om tillatelse til skadefelling av en gaupe i deler av Låarte Sijte sitt reinbeiteområde i Lierne kommune. Bakgrunnen for søknaden fra Låarte Sijte var funn av totalt fem reinkadaver i området Tjønndalen i Lierne kommune, som alle var påvist tatt av gaupe. Statsforvalteren i Trøndelag innvilger søknaden om skadefelling på en (1) gaupe. Tillatelsen ble formidlet per telefon kl. 15.13 torsdag 8. mars 2022 og per e-post kl. 16.03. Fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Låarte Sijte / Luru reinbeitedistrikt v/Mattias Jåma søkte muntlig om skadefellingstillatelse på en gaupe i et avgrenset område i Lierne kommune (se kart) tirsdag 8. mars kl. 14.14. Søknaden begrunnes med funn av 5 reinkadaver påvist tatt av gaupe i perioden 1. mars til 8. mars 2022 i området Tjønndalen i Lierne kommune.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av gaupe

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas

hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Betingende fellingstillatelser

Miljødirektoratet har i brev av 15. februar 2022 fattet vedtak om kvote for betinget skadefelling på gaupe. For alle forvaltningsregioner skal terskel for innvilgelse av skadefellingstillatelser differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Kvote for betinget skadefelling gis primært med bakgrunn i at det kan oppstå akutte gaupeskafer på tamrein i forvaltningsregioner med tamreindrift, men kvoten kan også benyttes dersom det oppstår akutte skader på sau. Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet en kvote for betinget skadefelling på totalt 3 gauper til region 6, gyldig fra 16. februar 2022 til og med 31. mai 2022. Av denne kvoten er det ikke felt gauper. Dette medfører at gjenværende kvote er på 3 gauper.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder sørsamisk reindrift, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Ifølge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 2011-2021 ble det registrert 18 ynglinger av gaupe før jakt i 2022 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2019-2021) er på 16,2; også det over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger gjort i NINA Rapport 2011-2021 ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2022 (antall familiegrupper før jakta i 2022). Rovdata har foretatt en foreløpig bestandsstatus pr. 1. mars 2022 som viser at det er 12 familiegrupper av gaupe før jakt i 2022, noe som ligger innenfor konfidensintervallet i prognosemodellen. Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 2011-2021 og foreløpig bestandsstatus anser Statsforvalteren i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Ifølge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er det foreslåtte skadefellingsområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6, jf. forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 Midt-Norge. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, NINArapport 2011-2021, foreløpig bestandsstatus fra Rovdata og forvaltningsplanen, anser

Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er godt nok til å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at førre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2021 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 2011-2021. NINAs prognosemodell og foreløpig bestandsstatus viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe før jakt også i 2022. Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering, jf. forvaltningsplanen. Rovviltneemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at det omsøkte skadefellingsområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for gaupe.

a) Områdets betydning som beitemark

Det aktuelle skadeområdet har stor betydning som et viktig vinterbeite for Låarte Sijte.

b) Skadenes omfang og utvikling

Totalt innenfor fellingsområdet er det påvist seks skader fra 1. januar 2022 og frem til dags dato forårsaket av gaupe. Skadedato for kadavrene, som er bakgrunnen for søknaden, er satt til perioden 1. mars – 8. mars 2022.

Ved vurdering av om det skal gis skadefellingstillatelse skal det legges vekt på føringene i regionens forvaltningsplan for rovvilt. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere utenfor forvaltningsområdet enn i områder innenfor forvaltningsområdet. En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er skadeomfanget på fem dokumenterte kadavre av rein tatt av gaupe (i løpet av få dager), samt at det er eldre skader som kan sees i sammenheng med de ferskeste skadene. Skadenes utvikling tilsier at tiltak må iverksettes for å stoppe en akutt skadesituasjon.

c) Potensialet for fremtidige skader

Med mye rein i området og kalving noe lengre frem i tid vil det være potensial for fremtidige skader.

d) Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Erfaringsmessig er det vanskelig å forebygge tap til gaupe i vinterbeite til reindriften og tapene kan bli betydelige. Når det oppstår tap som i denne situasjonen, vurderer vi at det ofte ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å iverksette fellingsforsøk. Statsforvalteren anser det derfor ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ytterligere vurderinger

Statsforvalteren kan ved vedtak om skadefelling av rovvilt i medhold av rovviltforskriften § 9, sette til side de regler som ellers gjelder i viltloven om felling/jakt- og fangstmetoder.

Viltloven § 21 forbyr bruk av motorkjøretøy til blant annet lokalisering av vilt. Effektiv sporing i fellingsområdet er viktig for å øke sjansene for å lykkes med fellingsforsøket, og for å øke sjansene for å felle det skadegjørende individet.

Statsforvalteren finner grunnlag for å dispensere i forhold til forbudene i viltlovens § 21 c, om bruk av motordrevet fremkomstmiddel under jakt- for lokalisering av vilt. Snøscooteren skal kun benyttes for utplassering av fellingspersonell og for eventuelt å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fastsatt fellingsperiode.

Statsforvalteren presiserer at det ikke er anledning til å løse skudd på eller over offentlig vei eller jernbane. Forfølgelse og avledning av viltets oppmerksomhet med snøskuter er ikke tillatt, og det er heller ikke lov å felle vilt fra snøskuter. Våpen skal være forsvarlig nedpakket under kjøring, jf. § 22-8 i våpenforskriften.

Dersom det skal brukes motorkjøretøy i utmark, er det også nødvendig med kommunens tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdsforskriften).

Slik tillatelse kan kommunen gi i medhold av motorferdsforskriften § 6.

Vi gjør oppmerksom på at den enkelte grunneier har anledning til å nekte kjøring selv om det er innhentet dispensasjon fra kommunen og selv om Statsforvalteren har åpnet for bruk av snøskuter.

Vi gjør også oppmerksom på at det kreves en særskilt tillatelse fra Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre for bruk av motorkjøretøy innenfor Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og andre aktuelle naturreservater i forbindelse med fellingsforsøket. Søker må ta kontakt med fungerende nasjonalparkforvalter for å få tillatelse.

Statsforvalterens konklusjon

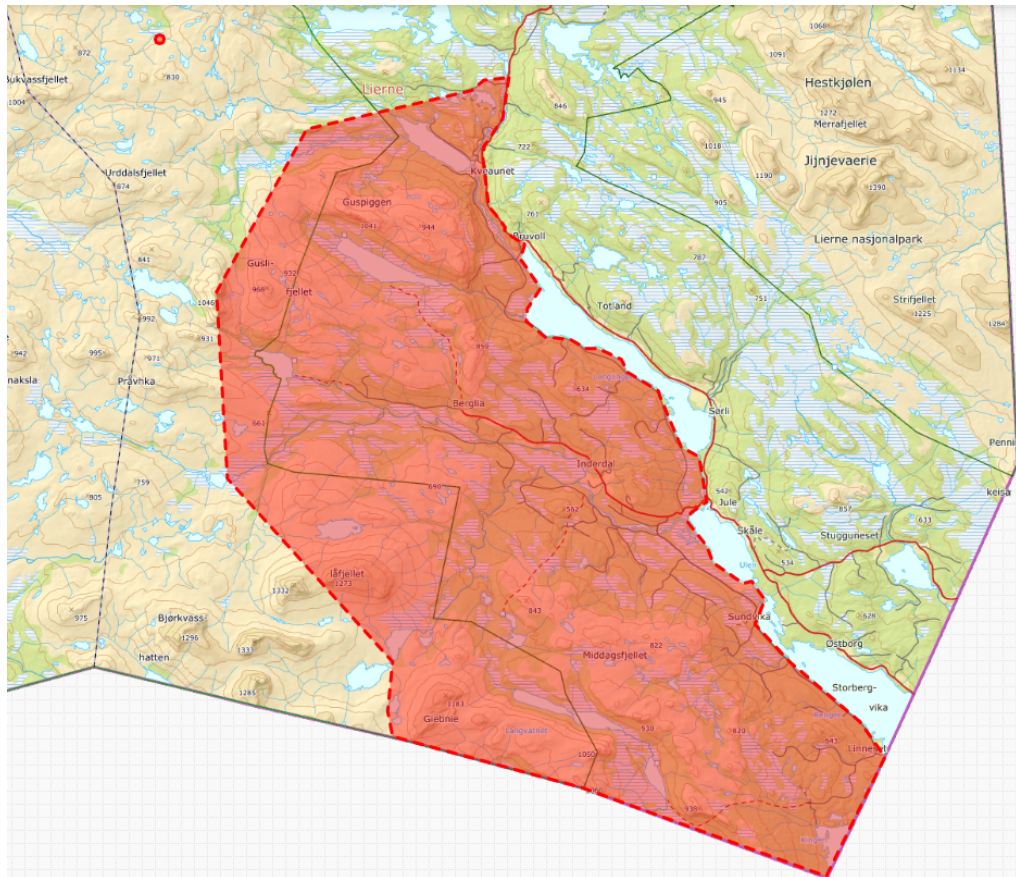
Ved søknadstidspunkt var det påvist 5 forholdsvis ferske skader etter gaupe i løpet kort tid i et begrenset område. Terskelen skal være lav for innvilgelse av skadefelling i områder uten mål om yngling. Statsforvalteren innvilger søknad om skadefelling på en gaupe innenfor angitt fellingsområde. Statsforvalteren knytter sin innvilgelse til rovviltforskriftens § 9, skadenes omgang og utvikling, samt potensialet for fremtidige skader.

Det gis også dispensasjon fra viltlovens § 21 c, for å utplassere fellingspersonell og eventuelt å ringe inn et område hvor gaupa har tilhold.

Statsforvalterens vedtak:

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Miljødirektoratet av 15. februar 2022, og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 6, **innvilger Statsforvalteren i Trøndelag søknaden fra Låarte Sijte / Luru reinbeitedistrikt datert 8. mars 2022 kl. 14.14 om tillatelse til skadefelling av en gaupe i deler av Låarte Sijte sitt reinbeiteområde i Lierne kommune under følgende forutsetninger:**

1. Fellingstillatelsen gjelder fra tirsdag 8. mars 2022 kl. 15:30 til tirsdag 15. mars 2022 kl. 12:00.
2. Fellingsforsøket skal rettes mot områder med ferske gaupeskader. Tillatelsen gjelder innenfor følgende avgrensede område i Lierne kommune:

3. Skadefellingstillatelsen gis til Låarte Sijte / Luru reinbeitedistrikt, og Mattias Jåma/Jon Andreas Stenfjell oppnevnes som fellingsleder. De har følgende ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslaget, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for felling, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.
6. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Statsforvalteren i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
7. Fellingslaget har ikke krav om kompensasjon for fellingsforsøket, men eventuelle påløpte kostnader dekkes oppad begrenset til kr 30 000,- pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd).

8. Fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om refusjon av påløpte kostnader som er direkte knyttet til fellingsforsøket sendes inn til Statsforvalteren via det elektroniske søknadssenteret (konfliktdempende tiltak) umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest **5. april 2022**.
9. For å effektivisere fellingsforsøket, gis dispenserer Statsforvalteren fra viltlovens § 21 og tillater bruk av snøskuter for å lokalisere og avdekke spor etter gaupe. Dispensasjonen gjelder innenfor fastsatt fellingsområde og fellingsperiode.
10. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest **5. april 2022**.
11. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
12. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
13. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
14. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Astrid Holtan Fredriksen
rådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Jon Andreas Stenfjell	Kvamsveien 465	7884	Sørli
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Bengt Mattias Jåma	Snåsavegen 360	7760	SNÅSA
FJELLSTYRENE I LIERNE	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
SA			
Trøndelag politidistrikt	Postboks 2475 Torgarden	7005	TRONDHEIM